સત્યમેવ જયતે

ભજન સતસંગી પરમાર્થી મંડળી તરફથી

મોક્ષ માર્ગ

ભાગ ૨ જો.

(પરચુરણ શાખી)

સ્વદેશ પ્રેમી પુરૂષોત્તમ ભગવાનદાસ ભાનુશાળીની

અનુમતિ તથા સહાયતાથી

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

સદા સતસંગના ઉત્સાહી સંત ચર્ણ દાસ

ઠા. કલ્યાનજી હંસરાજ

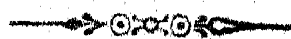
દુહો.

નિત્ય નિયમ સર પડી સુણી વળી વર્તશે જેહ
તે નિશ્ચય મોક્ષ પામશે એમાં નહીં સંદેહ

મુંબઈ—સુર્યોદય પ્રીંટીંગ પ્રેસમાં છાપ્યું

કીમત અમુલ્ય

જાહેર ખબર

સર્વે ધર્માત્મા સતસંગી સદગ્રહસ્થોને આધિનતા સાથ અરજ કરવામાં આવે છે કે આ મંડલી તરફથી બીજાં નીચે લખેલાં પુસ્તકો છપાવી બાહાર પાડ વા તૈયાર કર્યાં છે તે આપ સદગ્રહસ્થોના આશરાથી બાહાર પડશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે. અને તે પૈસાથી સર્વ જાતના શાસ્ત્રના પુસ્તકોની ધર્મ ...ાની જ્ઞાનોદય લાયબ્રેરી ખોલવામાં આવશે.

૧	ભક્તિજ્ઞાન સારસંગ્રહ સંસારરૂપી સમુદ્ર ...ાવા માટે સતસંગ રૂપી નિર્ભય નૌકા (વહાણુ)	૧—૮—૦
૨	પ્રબોધ રત્નાકર ભાષા ગુજરાતી	૦—૮—૦
૩	સંતોષ કલ્પતરૂ ,,	૦—૮—૦
૪	ધનવંતરી વૈદક ,,	૧—૮—૦
૫	મોક્ષ માર્ગ ભાગ ૩ જો	અમુલ્ય.

આ પુસ્તકોની વધારે હકીકત તે પુસ્તકની જાહેર ખબર વાંચવાથી માલમ પડશે.

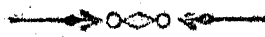
લી૦ સદા સતસંગના ઉત્સાહી સંત ચરણદાસ

હા૦ કલ્યાણજી હંસરાજ

મહાલક્ષ્મી.

૫૭૯૯

શ્રીગણેશાયનમઃ

(સાખી.)

સત્ય વચન આધિનતા, પર સ્ત્રી માત સમાન;
એટલું કરતાં હરિ ના મીલે, તો તુલશીદાસ જમાન. ૧
તુલશી એ સંસારમેં, ભાત ભાતકે લોક;
સબસે હીલી મીલી રહીએ, નદી નાવ સંજોગ. ૨
કહાં કાશી કહાં કાસ્મીર, ખુરાસાન ગુજરાત;
તુલશી એસે જીવકું, પ્રારબ્ધ લે જાત. ૩
ઉંચા કુલ કીસ કામકા, જ્યાં નહીં હરિકો નામ;
તુલશી સુપચ ભલો, જીસ મુખ હરીકો નામ. ૪
તુલશી પંછી પીનેસે, ઘટે ન સરીતા નીર;
ધર્મ કીએ ધન ના ઘટે, સહાય કરે રઘુવીર. ૫
તુલશી ગરીબ ન સતાવીએ, બુરી ગરીબકી હાય;
મુવા ઢોરકે ચામસે, લોહા ભસ્મ હો જાય. ૬.
રામ નામ સબ કોઈ કહે, ઠગ ઠાકોર ઔર ચોર;
બિના પ્રેમ રીઝે નહીં, તુલશી નંદકીશોર. ૭
તુલશી નીચે જનસે, બને ન ઉંચો કામ;
મઢત નગારા ના બને, મુવા ઢેરે ચામ. ૮
તુલશી તલપ ન છોડીએ, નીશ્ચે લીજે નામ;
મનુષ્ય મજુરી દેતહે કયું રખેગો રામ. ૯
તુલશી તબમેં જાનીયો, બડો ગરીબ નીવાજ;
મોતી કણ મોંઘા કીયા, સોંઘા કીયા અનાજ. ૧૦
તુલશી સમય વહી ગયો, જાણ્યા નહીં જગદીશ;
જનની જણતાં નાડ કટી, તેં કયું ન કાટયો શીશ. ૧૧
એક ઘડી આધી ઘડી, આધીમેં પણ આધ;
તુલશી સંગત સાધકી, કટે કોટી અપરાધ. ૧૨

ચલતી ચકી દેખકે, દીયા કબીરા રોય;
દો પડ ભીતર આયકે, સાબીત રહા ન કોય. ૧૩
ચલતી ચકામે પીસાતે, તુલશી કહે સબ લોક;
કોઇ વીરલા સંત રહે ગયા, પરિબ્રહ્મ કીલકી ઓટ. ૧૪
દયા ધર્મકા મુળ હે, પાપ મુળ અભિમાન;
તુલશી દયા ન છાંડીયે, જબલગ ઘટમેં પ્રાણ. ૧૫
આવ નહીં આદર નહીં, નહી નેનનમે નેહ;
તુલશી વા ઘર ન જાઈએ, ભર કંચન વરસે મેહ. ૧૬
આવ હય આદર હય, હય નેનનમે નેહ.
તુલશી વા ઘર જાઇએ, ભર ભાલા વરસે મેહ. ૧૭
તુલશી સીતારામકું, રીઝ ભજો કે ખીજ;
ઉલટા સુલટા વાવીએ, જ્યું ખેતરમેં બીજ; ૧૮
તુલશી કીડા લીમકા, ચખ્યા ચાહે ખાંડ;
મન ચાહે વૈરાગકું, ઘરકું ચાહે રાંડ. ૧૯
તુલશી વશીકરણ મંત્ર હે, તજીએ વચન કઠોર;
મીઠી મીઠી બાતહે, વશીકરણ નહીં ઓર. ૨૦
કૃષ્ણ કૃષ્ણ સબી કહે, અજોધ્યાકે સબ કોઇ;
તુલશી બ્રજમે આયકે, કયા રામસે બેર હોઇ, ૨૧
મોર મુગટ નીચે ધરો, કીટ મુગટ ધરો શીશ;
ધનુષ્ય બાણ હસ્તક ધરો, તો તુલશી નામે શીશ. ૨૨
કહા કહું છબી આજકી, ભલે બીરાજો નાથ;
તુલશી મસ્તક જબ નમે ધનુષ બાણ લો હાથ. ૨૩
કીત મોરલી કીત ચંદ્રીકા, કીત ગોપીઅનકો સાથ;
અપને ભકતકે કારણે શ્રીકૃષ્ણ ભયે રઘુનાથ. ૨૪
તુલશી મટે નહીં મોહતમ, કોટી કરો ગુણ ગ્રામ;
હૃદય કમલ ફુલે નહીં, બીન રઘુકુલ રઘુરામ. ૨૫
સતીઆ સત નવ છોડીએ, સત છોડે પત જાય;
સતકી બાંધી લક્ષ્મી, ફીર મીલેગી આય. ૨૬

ચિત્રકોટકે ઘાટપર, ભઇ સંતનકી ભીડ;
તુલશીદાસ ચંદન ઘસે, તીલક કરે રઘુવીર. ૨૭
તુલશી પર ઘર જાયકે, દુઃખ ન કહીએ રોય;
ન અપના ભરમ ગુમાઇએ, જો હોની હોય સો હોય; ૨૮
તુલશી તલપ ન કીજીએ, રીજક મોત સબી સાથ;
કયા રૂઠે જગતસે, કલમ પ્રભુકે હાથ; ૨૯
તુલશી રેખા કરમકી, કયુ ન મેટે રામ;
મેટન સમરથ હય પણ, સમજ કીયો હય કામ. ૩૦
ન ધન રહે ન જોબન રહે, ન રહે ગામ ને ઠામ;
તુલશી જગમેં જશ રહે કે કરદે કીસીકો કામ. ૩૧
પરધન પથ્થર જાણીએ, પર સ્ત્રી માત સમાન;
એટલું કરતાં હરિ ના મીલે, તુલશીદાસ જમાન. ૩૨
સબ સોનાકા નગર બન્યા, પારસ મણકા પોલ;
તુલશી હરિકી ભકિત બીન, જમડા કરે ધમરોલ. ૩૩
તુલશી પૂર્વકે પાપસે, હરિ ચર્ચા ન સુહાય;
જેસે તાપકે જોરસે, ભોજનકી રૂચી જાય. ૩૪
તુલશી જીસકે મુખસે, ધોખે નીકસે રામ;
ઉસકે પાગકી મોજડી મેરે તનકા ચામ. ૩૫
રામ નામકો આલશી, ભોજનકો હુશિયાર;
તુલશી એસે નરનકો વાર વાર ધિઃકાર. ૩૬
તુલશી કહે ઈસ જગતમે, સબસે મીલીએ ધાય;
કયા જાણે કીસ ભેસસે, રામચંદ્ર મીલ જાય; ૩૭
ખેતર બગડયું તણખલે, સભા બગડી કૂડ;
ભકિત બગડી લાલચે, જેમ કેસર પડી ધૂડ. ૩૮
સેજ દીઆ સો દુધ બરાબર, માંગલીયા સો પાણી;
ખેંચ લીયા સો રકત બરાબર, ગોરખ બોલે વાણી. ૩૯
ચાર પહર ધંધો કરે, ચાર પહર રહે સોઇ;
રામ નામ ઘડી ના લીયો, મુક્તિ કહાંસે હોઇ. ૪૦

મેં કહ્યો ગોપાલ ભજ, મેં ન કહ્યો ગોપાલ;
મેં ન કહ્યો ત્યું તેને કીયો કૂવું ન પડે જંજાલ. ૪૧
કનક ઘડયો નંગે જડયો, ચડયો શીશ ગોપાલ;
પ્રકૃતિ સ્વભાવ ના મીટયો, અંત પૂછકો બાલ. ૪૨
મલંગ પડા બજારમેં, દોનું દીનકી ખેર;
ના કાહુસે દોસ્તી, ના કાહુસે વેર. ૪૩
કાલ કરંતો આજ કર, આજ કરંતો અબ;
અવસર વીત્યો જાત હે ફીર કરેગો કબ. ૪૪
સંસારીના ટુકડા, નવ નવ આંગળ દાંત;
ભજન કર્યા થકી પચે, નહીં તો ફાડે આંત. ૪૫
સંકટસે સાધુ ભયે, સાધુસે મુનીજન હોય;
ચલા જાવે વૈકુંઠમે, પલા ન પકડે કોય. ૪૬
જપ માલા છાપા તિલક, સરે ન એકે કામ;
મન કાચે જાયે વૃથા, સાચે રાચે રામ. ૪૭
જયું કાષ્ટકું ઘુન ખાત હે, કોઇ ન જાણે પીડ;
યું ચિંતા ચિતમે ભયે, બુધ્ધી બલ ઘટત શરીર. ૪૮
જ્ઞાન હડી ચૌટે પડી, તેમાં સબ કોઇ એસા આય;
નીરગુણો નીરાકારી જીતે સો લઈ જાય. ૪૯
ભકિત બીજ પલટે નહીં, જો જુગ જાય અનંત;
ઉંચ નીચ ઘર જન્મલે, તોઉ સંતકો સંત. ૫૦
પડે રહે દરબારમે, ધકા ધણીકા ખાય:
કબુક લેહેર દરીઆવકી દુઃખ દારિદ્ર મીટ જાય. ૫૧
સંસારી નીરધન દુઃખી, રાજા દુઃખી દલ ભંજતે;
વૃદ્ધ કાળે વેસ્યા દુઃખી, જોગી દુઃખી ધન સંચતે. ૫૨
માતા તિર્થ પિતા તિર્થ, તિર્થ જેષ્ટ બધવા,
વચને વચને ગુરૂ તિર્થ, ઓર તિર્થ અભ્યાગતા. ૫૩
રામ નામ સબકોઇ કહે, દશરથ ન કહે કોઇ;
એકવાર દશરથ કહે, તો કોટી જન્મ ફળ હોય. ૫૪

આવ કહેસો ઓલીઆ, બેઠ કહે સો પીર;
જીસ ઘર આદરભાવ નહી, ઉસકા કાટો શીર. ૫૫
સંત બડે પરમારથી, શીતળ ઉનકે અંગ;
તપત બુઝાવે ઓરકી, દે દે આપનો અંગ. ૫૬
કાટે તો ખીજે નહીં, સીચે તો નહીં નેહ;
પથર મારે ફળ દીએ, તાપ શીત સબ સેહ. ૫૭
રામ રૂપીઆ રોકહે ખરચત ખુટત નાહીં.
લેતે દેતે ના ઘટે, એસી ચીજ કોઇ નાહીં. ૫૮
રામ ભક્તકા શેઠીયા, રહે વૈકુંઠકે માંહે,
નીસ દીન વો હીસાબસે, આપે ઉનકે ત્યાંહે. ૫૯
કળજુગ સમાન કોઇ જુગ નહીં, જો જપે શ્રીરામ લો લાય;
બીજા જુગે મુસ્કીલ મળે કળજુગમાં મળે જલદી આય. ૬૦
પડદે રહેતી પદમણી, ન લેતી હરીનું નામ;
કરણીએ સરજી કુતરી, હુંદે આખું ગામ. ૬૧
બાલા પનમે હરી ભજે, જગમાં રહે ઉદાસ;
તિનું બી આશા કરે, કબી આવેગા દાસ. ૬૨
રામ ઝરૂખે બેઠકે, સબકા મુજરા લેત;
જેસી જીનકી ચાકરી, તેસા તીનકું દેત. ૬૩
રામ નામકી ઓખદી, ખરી નીતસે ખાય;
અંગ પીડા વાપે નહીં, મહા રોગ મીટ જાય. ૬૪
રામ નામકી લૂટ હે, લૂટ શકે તો લૂટ;
અંતકાળ પસ્તાયગો, પ્રાણ જાયગો છૂટ. ૬૫
જનની જણુતો હરિભક્ત જણુ, કાં દાતા કાં શૂર;
નહીં તો રહેજે વાંઝણી, મત ગુમાવીશ નૂર. ૬૬
ભજો રામ સીતા, જનમ જાતહે બીતા;
એહી ભાગવત હય, એહીમેં હય ગીતા. ૬૭
રામ નામ શમશેર પકડકે, કૃષ્ણ કટારા બાંધ લીયા;
દયા ધર્મકી ઢાલ બનાવે જમકા દ્વારા જીત લીયા, ૬૮

રામ નામ નીજ મંત્ર હે, સતગુરૂ દીયો બતાય;
ઓખદ ખાવે પચ રહે વાકી વેદના મીટ જાય. ૬૯
રામ નામ નીજ મંત્ર હે, રટીયે પ્રેમ લગાય;
જય મંગલ ધીરજ ધરે, કોટી વિઘન મીટ જાય. ૭૦
સીતા પતિ રઘુનાથકું, નેક નમાયો શીશ,
લંકા પુરકો બેસણો, શ્યામ દીયો બક્ષીશ. ૭૧
સીતા પતિ રઘુનાથજી, તમ લગ મેરી દોડ;
જેસે કૌઆ ઝાઝકો, ચલન શકત કહુ ઓર. ૭૨
સીતા રામકી સાયબી, ધીંગડ મલકો રાજ;
સૂરત વૈકુંઠ હો ગઇ, સબી રામ પ્રતાપ. ૭૩
સોયા તબ તરૂવર ભયા, કાટા તબ ભયા ઝાઝ;
તારે પણ બોળે નહીં, પ્રભુ બાંહ્ય ગ્રહેકી લાજ. ૭૪
રોગી પરમ સેવકા, દરીદ્રી પરમ ત્યાગી;
કુટીલ નારી પતિવ્રતા, બુઢી વેશ્યા તપશ્વરી. ૭૫
મરૂં તો માગું નહીં; અપના તનકે કાજ;
પરમારથ કે કારણે જાચત ન આવે લાજ. ૭૬
મેં જાણ્યું હરિ દૂર હયે, હરિ હય હૃદયા માંહે;
આડી ત્રાટી કપટકી તાસે દીસત નાંહે. ૭૭
કંચન ત્યાગો સેહેજ હય સેહેજ ત્રીયાકા નેહ;
માન બડાઇ ઓર ઇર્ષા, તુલશી દુર્લભ દેહ. ૭૮
અગન પલીતા રાજ દંડ, ચોર મુશ લેજાય;
ઇતના દંડ દુનિયા સહે ધર્મ દંડ સહ્યો ન જાય ૭૯
કેહેણી મીસરી ખાંડ હે રેહેણી તાતાલોક
કેહેણી કેવે રેહેણી રખે એસા વીરલા કોક ૮૦
અભ્યાગતો મુખે. ખેતી વાવંતા કોઇ શુરાનરા
તે અમરબીજ ઉગંતાં લણંતા જુગો જુગા ૮૧
નાચે કૂદે તોડે તાન તેનું દુનિયા રાખે માન
ભજન કરે ભાવથી જાણ તેને ન મળે પુરૂં ધાન ૮૨

જેસો દીલ હરામસે તેસો હરિસે હોય
ચલા જાવે વૈકુંઠમે પલા ન પકડે કોય ૮૪
મન મરે માયા મરે મરમર જાત શરીર
આશા તૃષ્ણા ના મરે કહે ગયા દાસ કબીર ૮૫
જતી જોગી સતી નારી રણ મધ્યે કોઈ શુરવંત,
ગામ મધ્યે કોઈ ભક્ત જન એ ચારે પૃથ્વીના સ્થંભ. ૮૬
બાના બડા દયાલકા તિલક છાપ ઓર માલ
કાલુ કહે જમ ડરત હે ભય માને ભોપાલ. ૮૭
લેનેકું હર નામ હે દેનેકું અનદાન,
તરનેકું આધિનતા બુડનેકું અભિમાન. ૮૮
લોભ પાપકો મૂલહે નર્ક મૂલ અભિમાન,
જો તરનેકું ચાહો તો છોડ લોભ અભિમાન. ૮૯
સાધુ ભુખે ભાવકે ધનકે ભૂખે નાહીં
જો સાધુ ધનકે ભૂખે વોહી સાધુ નાહીં ૯૦
પાણીતો વેહેતા ભલા બાંધ્યા ગંદા હોય
સંત તો રમતા ભલા દાગ ન લાગે કોય ૯૧
કરણી કરે ભેડકી ચલે હંસકી ચાલ
પુછડા પકડે શીઆલકા કીસ બીધ ઉતરે પાર ૯૨
લુચા ન હોય આપણા કુચા ન હોય હીર
લીમ ન મીઠા હોય કહે ગયા દાસ કબીર ૯૩
સંકટસે સાધુ ભયે પુનિ ન ભજે ભગવંત
લક્ષચોરાશી ફીરતહે વીસ્કા નાવેઅંત ૯૪
મુરખકો મુખ બંબહે બોલત બચન ભુજંગ
તાકો ઔખદ મૌન હય વીખ નહીં લાગત અંગ ૯૫
મમ ઈચ્છા સર્વ નાસ્તી દૈવ ઇચ્છા પ્રવર્ત્તતે
રાજ કન્યા રાજ દ્વારે બાલુ બ્રાહ્મણ ભક્ષતે ૯૬
હરી હીરા કેરી ગઠડી ઘરાક વિના મત ખોલ
જબ મીલે હીરાકે પારખુ હીરા લેશે મોંઘે મોલ ૯૭

જ્ઞાનીને જ્ઞાની મળે રસની લૂટ્રા લૂટ
અજ્ઞાની જ્ઞાની મળે બડીમાથા કૂટ ૯૮
જ્ઞાનીના ગુરૂ થવું અજ્ઞાનીના દાસ
અજ્ઞાની ઉપાડે ધોકો તો લે જ્ઞાની મોંમા ધાસ ૯૯
બડો બડાઇ નવ કરે બડા ન બોલે બોલ
હીરા મુખસે ના કહે લાખ હમારા મોલ ૧૦૦
ચીંતાસે ચતુરાઇ ઘટે દુખસે ઘટે શરીર
પાપસે ઘટે લક્ષ્મી કહે ગયા દાસ કબીર ૧૦૧
મન ગયા તો જાને દે મત જાને દે એ શરીર
ના ખેંચી કમાન તો કયા લગેગા તીર ૧૦૨
કબીર કહે કે એહી જગ જેસી અંધી ગાય
વછડા થા સો મર ગયા જૂઠી ચામ ચટાય ૧૦૩
ભરથ અપની જનની તજી પિતા તજે પ્રહલાદ
વિભિક્ષણ અપના ભાઇ તજે શ્રી રામકે કાજ ૧૦૪
માલા બનાઇ કાઇકી બીચમે ડાલા સૂત
માલા બિચારી કયા કરે જપને વાલા કપૂત ૧૦૫
કયા કહું રઘુનાથજી સબ કરમકો ખેલ
વિભિક્ષણકું લંક દી હનુમાનકું તેલ ૧૦૬
કામીકા ગુરૂ કામ હે લોભીકા ગુરૂદામ
કબીરાકા ગુરૂ સંત હે સો સંતનકા ગુરૂ રામ ૧૦૭
કબીર કહે કનક કામની દોનો વિકટ બડી જાલ
જાતે હે હરી મીલનકું તો બીચમે ડાલે સાલ. ૧૦૮
માયા બડી ચોરટી ફાંસ બેઠી હે વાટ,
નિરગતસે ફાંસ પડે કબીરા ગયે કાટ ૧૦૯
સજ્જનસે દુર્જન ભલે કે પરનિંધા કરત
દુર્જનકું ઉધારત આપે નરક પડત ૧૧૦
બ્રાહ્મણ ભયે તો કયા ભયે ગલેમે ડાલા સૂત
આતમજ્ઞાનકી ખબર નહીં ભયે સ્મશાનકા ભૂત ૧૧૧

કપટી કે મન કપટ બસે શરકે મન સંગ્રામ
લોભી કે મન ધન બસે કબીરા કે મન રામ ૧૧૨
પરનારી ઝેરી છુરી મત લગાવો અંગ
દશ શીશ રાવણ કે ગયે પરનારીકે સંગ ૧૧૩
પરનારી પ્રસન ભઇ હૈ ન શકત કછુ ઓર
સુત્ર પાત્ર આગે ધરે એહી નરકકો ઠોર ૧૧૪
ચંદન પડા ચમાર ઘર નીત ઉઠકૂટે ચામ
ચંદન બિચારા કયા કરે પડા નિચસે કામ ૧૧૫
પાણી તો બંધા ભલા જો કુછ ઉંડા હોય
સંત તો બેઠા ભલા જો કુછ પરમાર્થી હોય ૧૧૬
સજ્જનસે સજ્જન મીલે તો હોવે દો દો બાત
ગધાસે ગધા મીલે તો ખાવે દો દો લાત ૧૧૭
મરના મરના સૌ કહે મર્ના ન જાણે કોય
જો મરનેકું જાણે તો ફીર ન મરના હોય ૧૧૮
કબીરા કહે મેં હર ભજું મુવે મુક્તિ પાઉં
દોનું હાથમે મોદક હય મન માને સો ખાઉં ૧૧૯
રામ નામ લીઆ ઉનીને ખુબ કામ કીયા.
રામકું વીસારેગા તો જીતી બાજી હારેગા ૧૨૦
કબીરા કોઠી કાષ્ટકી ચોફેર લાગી અંગાર
માંહે પડયા સો ઉગર્યા જલ ગયા દેખનહાર ૧૨૧
સતો ગુણમે સુખ વધતાંહે રામ રજો ગુણ હોય
અલસાને તમો ગુણ વધત રહત જ્ઞાન સબ ખોય ૧૨૨
મનકી જાણે દીલકી જાણે જાણે ચીત્તકી ચોરી
ઉનસે કયું છીપાઇએ જીસકે હાથમે દોરી ૧૨૩
ધન્ય ભોમી ધન્ય ગામને જયાં સંત બિરાજે આઇ
સબી ભુમી પાવન કરે હીલી મીલી હરિ જશ ગાઇ ૧૨૪
અજગર કરે ન ચાકરી પંછી કરે ન કામ
દાસ મલુકા યું કહે સબકા દાતા રામ ૧૨૫

બકી ઘકી સબ કહે માની (બીલકો) ન કહે કોઈ
જો માનીસે લગ રહે તો બાલ ન બીંકા હોય ૧૨૬
રામ ભજે તો અબ ભજે ફીર ભજેગે કબ
હરિઅલ હરિઅલ રૂંખડે ઠુંઘણુ હો ગયે સબ ૧૨૭
પોથી સો થોથી બની પંડીત બને ન કોય
અઢાઈ અક્ષર પ્રેમ કે પડેસો પંડીત હોય ૧૨૮
હરિ ભજવો હઠ બોલવો દોનો બાત અવલ
તુળશી વાકો રહેત હે આઠો પહર અમલ ૧૨૯
હરિ આવ્યો હરિ બોલીઓ હરી ગયો હરિ કે પાસ
હરિ હરિમે મીલ ગયો તો હરિ ભયો ઉદાસ ૧૩૦
અરધા ચંદા ઉગીયા અરધા ઘોડેકી નાલ
અરધી ગુરૂકી પાવડી તો ચોથા અરધા ગાઓ ૧૩૧
કબીર કહે ન રાચીએ બાજે બેસી બાત
પેટમેસે પીછા કાઢે એસા મેરા નાથ ૧૩૨
તુજે બીરાની ક્યા પડી તું અપની નીવેડ
તેરી ઝાઝ દરિઆવમેં ડુબે નહીં તો એડ ૧૩૩
જાકે બોલે બંધ નહીં મરમ નહીં મન માંય
તાકો સંગ ન કીજીએ છોડ ચલે બનમાંય ૧૩૪
જો જામે નીસદીન બસે સો તામે પરવીન
સરિતા ગજકું લે ચલી ઉલટા ચાલે મીન ૧૩૫
સાહેબકા ઘર દૂર હય જેસી લંબી ખજુર
ચડે તો ચાખે પ્રેમ રસ ગીરે તો ચખના ચુર ૧૩૬
પશુકી તો પનિયા ભઇ નરકો કછુ ન હોય
નર જો કે કરણી કરે તો નરકો નારાયણ હોય ૧૩૭
કહેતે સો કરતે નહીં મુખ કે બડે લબાડ
કાળા મુખ લે જાઇંગે સાહેબ કે દરબાર ૧૩૮
જીતને તારે ગગનમે ઉતને શ્રુત્રુ હોય
કૃપા હોય શ્રી રામકી તો બાલ ન ઉખાડે કોય ૧૩૯

આશા તો રામ નામકી દુજી આશ નિરાશ
નદી કીનારે ઘર કરો કદી ન મારે પ્યાશ ૧૪૦
કુછ કરણી કુછ કરમ ગતિ કુછ પુર્વકી નેક
પુણ્ય ભાગ્ય કબીરકો જો પીયુ ધાર્યા અલેક ૧૪૧
કબીર સુલ પર ઘર કરે જમકો કરે સૃંગાર
કાલસી ઉસીકું કયા કરે જો અષ્ટ પહર હુશિયાર ૧૪૨
(કબીર સાહેબ મરતી વખત)
આજ હમારા કુચ હય જમડા મેરા ગુલામ
નગારા હુવા સંતકા વૈકુંઠ હુવા મુકામ ૧૪૩
મનકો કહો ન કીજીએ મન જ્યાં ત્યાં લે જાય
પણ મનકું એસો મારીએ કે ટુક ટુક હો જાય ૧૪૪
લક્ષ્મી કહે મેં નીત્ય નવી કેની ન પુરી આશ
કીતને સીંહાસન ચઢ ગયે કીતને ગયે નીરાશ ૧૪૫
સાહેબ કે દરબાર મેં સાચેકું શીરપાવ
જુઠા તમાચા ખાયગા કયા રંક કયા રાઓ ૧૪૬
નદી સમાન નહીં કોઈ જલા બંધુ સમાન નહીં કોઇ બલા
સુરજ સમાન નહીં કોઈ તેજો સ્ત્રી સમાન નહીં કોઈ હેજો ૧૪૭
મેઘ સમાન નહીં કોઈ જલા આપ સમાન નહીં કોઈ બલા,
નેણ સમાન નહીં કોઈ તેજો અન સમાન નહીં કોઇ હેજો ૧૪૮
ઢોર ઘડતાં મનુષ્ય ઘડયો ભૂલ્યો શીંગને પુંછ
તુળશી હરિકી ભક્તિબીન ધીખ દાઢી ધીખ મુંછ ૧૪૯
તુળશી કહે મેં પારખ્યું પરખ્યા રામ રતન
જપ તપ તીરથ કાચમણી ત્યાં નહીં માન્યું મન ૧૫૦
તુળશી તુળશી સબ કોઇ કહે તુળશી બનકા ઘાસ
કૃપા ભઈ રગનાથકી હો ગયે તુળશીદાસ ૧૫૧
તુળશી એક દીન વોહીયે મીલે ન માંગે ચુન
કૃપા ભઇ રગનાથકી હો ગઈ લુચી જુન ૧૫૨
તુળશી વાહાં ન જાઇએ જયાં ન કહે કે આઓ
ઘાસ બરાબર જાનીએ કયા રાજા કયા રાઓ ૧૫૩

અર્ધ ખર્ચસે દ્રવ્ય હય ઉદ્દય અસ્તરસે રાજ
તુળશી એકદીન મણુ હય આવે કોને કાજ ૧૫૪
આદી અંત આઇ નહીં અંત સંગ નહીં જાય
બીચ ભઇ બીચે ગઇ તુળશી ઝંખે બલાય ૧૫૫
તુળશી એ સંસારમે સબી ભક્ત બન જાઇ
નર્ક કુંડ ખાલી પડે વૈકુંટ કહાં સમાઇ ૧૫૬
રામ નગર હે રામકા બસે ગંગકે તીર
અજોધ્યા નગરી રામકી ચોકી હનુમત વીર ૧૫૭
તુળશી જહાં વિવેક નહીં તહાં ન કરીએ બાત,
સત શબ્દ એક હે કરકર કપુર કપાસ. ૧૫૮
આભ બેરણુ બાદુલી જલ વેરણુ સેવાલ
પુરૂષ બેરણુ નીંદરા મચ્છા વેરણુ જાલ ૧૫૯
ક્રગ માતંગ પતંગ ભ્રંગ પંચમ મીન હુલાશ,
પાંચે વીશકે ભોગસે ભયો પાંચકો નાશ. ૧૬૦
શ્વાસે શ્વાસમે રામ ભજ મીથ્યા શ્વાસ મત ખોય,
ના જાણું એ શ્વાસકી આવન ફીર નહીં હોય. ૧૬૧
કકા કેવળ બ્રહ્મ હે બબા બીજ શરીર,
રરા સબસે રમ રહ્યા તાકા નામ કબીર. ૧૬૨
શ્વાસકી કર સમરણી અજંપાકો કર જાપ
પરમ તત્વકો ધ્યાન ધર સોહં આપો આપ ૧૬૩
જ્ઞાન કથે સો પુત હમારા કથની કથેસો જ્ઞાતી
રાહસે રહે સો ગુરૂ હમારા હમ રહે ઉનકે સાથી ૧૬૪
જીસકું રાખે રામ કૃપાળુ ઉસકું ન મારે કોય
ઉસપર દુનિયા ઉલટે તોભી કછુ ન હોય ૧૬૫
હરિ ભકિતમે તીન ગુણુ હર કોઇ લાગે પાય
ખાનેકુ મીષ્ટાન મીલે આખર વૈકુંઠ જાય ૧૬૬
સુરતીસે કીરતી બડી બીન પંખ ઉડ જાય
એસી લક્ષ્મી દાતાકી તીન લોક ફીર જાય ૧૬૭

સજ્જનસે સજ્જન મીલે જ્યું ચંદનમે કપુર
દુરિજનકું દુરિજન મીલે જ્યું ભાંગમે ધતુર ૧૬૮
બડો બડાઇ નવ સજે ઓછનકું ઉતપાત
કયા વિષ્ણુકી મહિમા ઘટી જો ભ્રગુને મારી લાત ૧૬૯
વચન નહીં વિઘા નહીં નહીં મુખમે હરિ નામ
સો મુખમે દીશા ફરો સબી ગામકે ગામ ૧૭૦
પુર્વકે લોક ચાહતેથે ન્યાય ધર્મ હરિ નામ
અબ કે લોક ચાહતે હય કામની ચુગલી દામ ૧૭૧
હરિ દાસનકું ત્રીશ કોશ ઓર પંડીતકું વીશ
સાધુકે હ્રદયમે બસે સંતનકું ચર્ણું શીશ ૧૭૨
આયા હય સો જાયગા રાજા રંક ફકીર
કીતને સીંહાસન ચડ બેઠે કીતને પહેને જંજીર ૧૭૩
તન વાડી મન કેવડા સચી અમૃત વેણ
પ્રાણ પુરૂષકે બાગમે અજબ ફુલે દો નેન ૧૭૪
કબીરા કહે મે ટેક ગ્રહી ગ્રહી શકે નહીં કોય
પલ ભર વિસરૂ રામકું તો ગુરૂ હત્યા મોએ હોય ૧૭૫
ચલના ભલા ન કોસકા દોહીતા ભલી ન એક
મંગના ભલા ન બાપસે જો પ્રભુ રાખે ટેક ૧૭૬
ાવ પલકકી ખબર નહીં કરે કલકી બાત
છીકેવ પર જમ ફિરતહે જ્યું તેતરપર બાજ ૧૭૭
પાપીસે ધન હોતહે પાપીસે ધન જાત
બરસ બારમે તેરમે જડા મુળસે જાત ૧૭૮
દુઃખમે સબ હરિકો ભજે સુખમે ભજે ન કોય
જો સુખમે હરિકો ભજે તો દુઃખ કાહેકો હોય ૧૭૯
જાકો જાકી લગન હે વાહી વાકે રામ
જબ રામ રૂમમે રમ રહ્યો તો ફીર કયા કીસુસે કામ. ૧૮૦
જબ બીગડે જબ ચતુર નર કયા બીગડેગા કૂડ
છાશ બીચારી કયા બીગડે જબ બીગડે જબ દુધ. ૧૮૧

જો મતિ પીછલ સાંભરે સો મતિ આગે હોય,
રામ કહે લક્ષ્મણકો તો કારજ ન બીગુસે કોય. ૧૮૨
હોનાર હીરદે બસે ભૂલ જાય સબી શુદ્ધ,
જેસી હકકી ભાવના વેસી શુઝે બુધ્ધ. ૧૮૩
હલદી તજે ન જર્દી ખટરસ તજે ન આમ,
અસલી તો અવગુણ તજે ગુણકો તજે ગુલામ. ૧૮૪
આગ લગી બન ખંડમે જલ જલ પડે અંગાર,
જો નવ હોતે સંત તો જલ મરતા સંસાર. ૧૮૫
સુખીઓ સબ સંસાર ખાવે ઓર સોવે
દુખીઆ દાસ કબીર ગાવે ઓર રોવે. ૧૮૬
કબીરા તેરી ઝુંપડી ગલકટોકે પાસ,
કરેગા સો ભરેગા તું કયું હોય ઉદાસ. ૧૮૭
કબીરા પુકારી યું કહે શોધો આપ શરીર,
પાંચે ઇંદ્રી વશ કરો તો આપે દાસ કબીર. ૧૮૮
કબીરા ખડા બજારમે લીએ લો કાઠી હાથ,
જો ઘર ફુંકે અપના સો ચલે હમારે સાથ. ૧૮૯
અતિ ભલા નહી બોલના અતિ ભલા નહીં ચૂપ
અતિ ભલા નહીં બરસના અતિ ભલા નહીં ધૂપ ૧૯૦
ધીરે ધીરે રાવતા ધીરે સબી કુછ હોય,
માલી સીચે સોઘડા રૂતવિના ફળ નવ હોય. ૧૯૧
ઓછે નરકે પેટમે રહે ન મોટી બાત,
પાવ સેરકે પાત્રમે કયસે શેર સમાત ૧૯૨
ભર્યા સો છલકે નહીં છલકે સોહી આધા
ઘોડા તો ભૂંકે નહીં ભૂંકે સોહી ગધા ૧૯૩
નારી પુછત નરકું તુમ કાયસે બદન મલીન,
કયા ગાંઠસે ગીર પડા કયા કીસીકું દીન. ૧૯૪
નહીં ગાંઠસે ગરથ પડયો નહીં કીસીકું દીન,
દેતે દીઠે દાતારકું તેસે ભયો મલીન. ૧૯૫

ભકિત એસી કીજીએ જેસો ટંકણ ખાર,
આપ જલે પર રીઝવે ભાંગ્યાં સાંધે હાડ. ૧૯૬
ઘર બાળે ઘર ઉગરે ઘર રાખ્યે ઘર જાય,
એક અચંબા એસા દેખા જો સગા કાળકું ખાય. ૧૯૭
સાંઈ મેરા બનીયા વણજ કરે વેપાર,
બીન ડાંડી બીન તાકડી તોળે સબ સંસાર ૧૯૮
મોહ નદી વિકાળ હય કોઇ ન ઉતરે પાર,
જો ઉતર તે પાર સો રહે વૈકુંઠ મોઝાર. ૧૯૯
સાચે આપ ન લાગીએ સાચે શ્રાપ ન ખાય,
સાચે સાચે મીલ રહે સાચે સતગુરૂ સહાય. ૨૦૦
મનકે હારે હાર હય ઓર મનકે જીતે જીત,
પરિબ્રહ્મ જો પામીયે મન હૃદયા પ્રતીત. ૨૦૧
રામ નામ કે કારણે સબ ધન ડાલ્યો ખોય,
મુરખ જાણે ગીર પડયો દીન દીન દુણો હોય. ૨૦૨
રામ નામ સબ કોઇ કહે ઠગ ઠાકોર ને ચોર,
ધ્રુ પ્રહલાદ જો તર ગયે વોહી નામ કછુ ઓર. ૨૦૩
સાધ મીલે સાહેબ મીલે અંતર રહી ન રેખ,
મનસા વાચા કર્મના સાધુ સાહેબ એક. ૨૦૪
શૂરા તેજ ધરે નહીં, યુધરણ ઝુંડે ગમાર,
સત્ય વચન પલટે નહીં જો ઉલટ જાય બ્રહ્માંડ. ૨૦૫
હદ હદ સબ કોઈ ચલે બેહદ ચલે ન કોય,
બેહદકે ચૌટે માંહી રહા કબીરા સોય. ૨૦૬
તરૌવર સરોવર સંતજન ચોથા બરસે મેહ,
પરમારથ કે કારણે ચારે ધરીયો દેહ. ૨૦૭
મુકિત વિશે વૈરાગ હય ઓર બંધનકું સ્નેહ,
સબ ગ્રંથનકો એહી મત મન ભાવેસો લેહ. ૨૦૮
સંત સમાગમ ઓર સરિતા (નદી) ચલે બીહંગમ ચાલ,
જયું જયું શેરી નિકસે ત્યું ત્યું કરે નીહાલ ૨૦૯

જેસી જાકી બુદ્ધિ હય તેસી કહે બનાય
વાકા બુરા ન માનીએ સો લેણુ કહાંસે જાય ૨૧૦
ભકિત ભાવ ભાદર નહી સરિતા ચલી ધોરાય
સરિતા તો તબ જાનીએ જે જેઠ માસ ઠેરાય ૨૧૧
ગુરૂ લોભી શિષ્ય લાલચી દોનો ખેલે દાવ
દોનો બુડે બાપડે સો બેઠ પથરકી નાવ ૨૧૨
જાકા ગુરૂ હય ગ્રહી ચેલા ગ્રહી જે હોય
કાચ કીચકું ધોવતે દાગ ન છુટે કોય ૨૧૩
બંધેકું બંધા મીલે છોડે કોન ઉપાય
સેવા કર નિર બંધકી જો પલમે દીયે છુડાય ૨૧૪
ગુરૂ બીન જ્ઞાન ન ઉપજે ગુરૂ બીન મીલે ન ભેદ
ગુરૂ બીન સંશય ના મીટે જય જય જય ગુરૂ દેવ ૨૧૫
જાકા ગુરૂ હય અંધલા ચેલા નિ પટ નિરંધ
દોનો દોનો ઠેલતે આપે કૂપ પડંત ૨૧૬
સેજ આયા સો ડાલ દીજે શીર માંગણુકું જાઇએ
કબીર કહે સુન બાલકા કુલ વિચાર કે ખાઇએ ૨૧૭
કોટી જનમ એકઠા કરો લોહા પારસકે સંગ
એક વાલકે આંતરે કછુ ન પલટે રંગ ૨૧૮
રામ નામ આધી રતી કોટીક પાપ પહાડ
બલિહારી વા નામકી પાપ કરે સબ છાર ૨૧૯
કરત કુસંગ ચાવત કુશલ (કોલસા) એહી બડા અફ્શોષ
સમુદ્રકો મહિમા ઘટયો જો રાવણુ કો પાડોશ ૨૨૦
જો કે મન સાચે રહે તો કયા કરત કુસંગ
મલિઆગર (ચંદન) વીખ લાગત નહીં લપટે રહેત ભુજંગ ૨૨૧
સંગત કીજે સાધકી હરે મનકી વ્યાધ
સંગત કીજે નીચકી અષ્ટ પહર ઉપાધ ૨૨૨
સાહેબકે દરબારમે સાચેકું શીરપાવ
જુઠ તમાચા ખાયગા સાહેબકે દરબાર ૨૨૩

નારી નાગન એસી ભઈ નારી દો તરફસે ખાય
જીવતે જીવ તો ધન હરે મુવે નર્ક લઇ જાય ૨૨૪
નારી સબ નહારી મત કહો કોઇ તો રતનકી ખાણ
નારીસે નર ઉપજ્યા ધ્રુ પ્રહલાદ સમાન ૨૨૫
જીવ જીવકે આશરે જીવ કરત હે રાજ
તુળશી રઘુવર આશરે કયું બીગડેગો કાજ ૨૨૬
નિંદા હમારી જો કરે મિત્ર હમારા સોય
સાબુ લેવે ગાંઠકા મેલ હમારા ધોય ૨૨૭
તુળશી ધીરજકે ધરે કુંજર મણભર ખાય
ટુક ટુકકે કારણે શ્વાન ઘરોઘર જાય ૨૨૮
ફાકા ફક્ત ફરાક દીલ આસન દ્રઢ ગંભીર
ફીકર ફાડ ફકની કરે તાકા નામ ફકીર ૨૨૯
કપટી મીત્ર ન કીજીએ અંત પેઠ બુધ લેત
આગે રાહ બતાયકે પીછે ધોખા દેત ૨૩૦
સી કહેતે શ્રી ઉપજે તા કહેતે તમ નાસ
તુળશી સીતા જો કહે રામ નામ લે પાસ ૨૩૧
રાજા જોગી અગન જલ ઉનકી ઉલટી રીત
પરશરામ કહે પાણીયે થોડી ઉનસે પ્રીત ૨૩૨
ગંગા કીનારે ઘર કરો નહાઓ નિર્મલ નીર
દીત વિના ન પામીએ કહે ગયા દાસ કબીર ૨૩૩
માયા એસી ડાકની ખાયો સબ સંસાર
એક ન ખાયો કબીરો જો રહ્યો રામકે આધાર ૨૩૪
સીર ગુણ તો શુરા કથે નિરગુણ કથે કબીર
રામ રતન તુળશી કથે જય જય જય રઘુવીર ૨૩૫
કબીર પગડે દૂર હય બીચમે ખડી હય રાત
કયા જાણું કયા હોયગી રવી ઉગતે પ્રભાત ૨૩૬
કબીર સુતે સુતે કયા કરે ઉઠકે રામ સંભાર
એક દીન એસા જાયગા લંબે પાવ પસાર ૨૩૭

આગ લગી બન ખંડમે ગીરગીર પડે અંગાર
દાસ કબીર કંચન ભયે કાષ્ટ ભયે સંસાર ૨૩૮
કબીર કબીર કયા કરો જાવો જમનાકે તીર
એક એક ગોપીકે પ્રેમમે હો ગયે કોટી કબીર ૨૩૯
મુખ કીયા સુમરનકું સુણનેકું કીયા કાન
તરનેકું કીયો લીનતા બુડનેકું અભિમાન ૨૪૦
દયાકા લક્ષણ ભક્તિ હય ભક્તિકા લક્ષણ જ્ઞાન
જ્ઞાનકા લક્ષણ ધ્યાન હે ધ્યાનકા લક્ષણ ત્યાગ ૨૪૧
ત્યાગકા લક્ષણ શાંતિપદ તો જાણો વિમળ વૈરાગ
વૈરાગ વિશે હય મુક્તિપદ જો સદા રહેત હય ત્યાગ ૨૪૨
જુહાર જુહાર વણિક કહે ન જાણે જુહારકા ભેદ
ભેદ જાણે બીન રહત હય આઠો પહર બહુ ખેદ ૨૪૩
જજામે જગદીશ હય હહામે હરિ સાર
રરામે રામ રમ રહયો તાકા નામ જુહાર ૨૪૪
સુમરન એસો ચાહીએ જાકો ધરીએ ધ્યાન
સતજુગ ત્રેતા દ્વાપર કળી ચારે યુગ પરમાન ૨૪૫
બીન સતસંગ ન હરિ કથા તાબીન મોહ ન જાત
મોહ ગયે બીન રામપદ હોય ન દ્રઢ અનુરાગ ૨૪૬
મોમે ગુણ કછુ હય નહીં તુમ ગુણ ભરેહો ઝાઝ
ગુણ અવગુણ ન વિચારીએ પ્રભુ બાંહ ગ્રહેકી લાજ ૨૪૭
સીતા પતીકી કોટડી ચંદન જડે કમાડ,
તાળા કુંચી પ્રેમકા તુમ ખોલો અવધ કુમાર. ૨૪૮
નહીં વિદ્યા નહીં બાહુ બળ નહીં ખરચનકો દામ,
મોસે પ્રતીત પાવનકી તુમ પત રાખો રામ. ૨૪૯
રામ નામ રટતે રહો જબ લગ ઘટમે પ્રાણ,
કબહુક દીન દયાળકું શબ્દ પડેગો કાન, ૨૫૦
માયા મેરે રામકી ઘરણી ધરકી દેહ,
પુંજી બીરાને બાવકી જશ કોઈ કર લેહ. ૨૫૧

તુળશી બીરવા બાગમે સીચત એ કુમલાય,
રામ ભરોસે વોહી રહે પરબતપે હરિઆર. ૨૫૨
સંત મીલનકો જાઈએ તજ માયા અભિમાન
જ્યું જ્યું પગ આગે ધરે કોટીન યગ્ન સમાન. ૨૫૨
સંત સંત સબ એકહે જૈસે આપુકો (અફીણુ) ખેત,
કોઇ કુદરતી લાલ હે ઓર સબી શ્વેતકે શ્વેત. ૨૫૩
ચલવો કર્યો પંચ કોશકો ચલ્યો ન એકો કોશ,
તન થાકયો મન નહીં થકયો એહી બડો અફ્શોશ. ૨૫૫
પાણી તો બંધા ભલા જો કુછ ઊંડા હોય,
સંત તો બેઠા ભલા જો કુછ પરમારથ હોય ૨૫૬
સાખી શબ્દ બહુ સુણ્યા નહીં મટયા મનકા ડાઘ
સંગત થકી ન સુધર્યો તાકી બડી અભાગ ૨૫૭
સંગત બીચારી કયા કરે રૂદિયા ભયા કઠોર
નવ નેજા પાણી ચડે પથર ન ભીંજે કોર ૨૫૮
ભલા ભવ ન વીસરે નગણા ન ચડે ચંત
કાળી ઉન કમાણસા એને ન ચડે દુજો રંગ ૨૫૯
માખી ચંદન પરહરે દુર્ગંધ હોય ત્યાં જાય
મુરખ નરને ભક્તિ ન ભાવે ઊંઘેકાં ઉઠી જાય ૨૬૦
રામનામ કહે તે રહો ધરે રહો મન ધીર,
કબહુ કારજ સુધારીએ કૃપા સિંધુ રઘુવીર. ૨૬૧
સબ નદી ગંગા વહે સબ પથર સાલીગ્રામ
સબ વનસ્પતિ હ્યય તુળશી જાકે હૃદય રામ ૨૬૨
પ્રેમ છપાયા નહીં છુપે જયાં લગી શ્વાસો શ્વાસ
દાબી દુબી નહીં રહે કસ્તુરીકી બાસ ૨૬૩
આંખ ફરૂકા દે રહી મોમે રહ્યા ગરાસ
ધીક વાકા જીવના જો દમકા કરે વિશ્વાસ ૨૬૪
આપ ભુલાને આપમે ઢુંટતહે કહીં ઓર
જાંકો તુમ ઢુંઢત ફીરો હ્યય યહી તુમ ઠોર ૨૬૫

સુમ કોથળી શ્વાનભગ દોનો એક સમાન
ડારત કે નીકો લગે ખેંચત નીકસત પ્રાણ ૨૬૬
આવે તો રખે નહીં મનમેં ધરે નહીં ધીર
જતન કરે નહીં દ્રવ્યકો તાકો નામ ફકીર ૨૬૭
પેટ સમાના અન મગે તન સમાના ચીર
બહતી લાલચ ના કરે તાકો નામ ફકીર ૨૬૮
માયાસે સબ હોતહે સિદ્ધ સાધકકા જોગ
માયા સે સબ કરમ કમાવે માયા સાધે જોગ ૨૬૯
બડે બડકો દુ:ખ હય છોટેસે દુ;ખ દુર
તારે સબ ન્યારે રહે ગ્રહે ચંદ્ર ઓર સુર્ય ૨૭૦
તુલશી એ સંસારમે કોણ ભયો સમર્થ
એક કંચન દોઉ કુંચ પર કો ન પસાર્યો હથ ૨૭૧
એક દીન એસા હોયગા કોઉ કીસકા નાહીં
ધરકી નારી કોન કહે એ તનકી નાડી નાહીં ૨૭૨
જબ તું આયો જગતમે લોક હસે તું રોય
એસી કરણી ના કરો કે પીછે હાંસી હોય ૨૭૩
મનકો કહો ન કીજીએ મન હય પકા દુત
લે ડુબે દરી આવમે જાય હાથસે છુટ ૨૭૪
જો શીર કાટે ઓરકા અપના રહે કટાય
તુલશી હરિ દરબારમેં બદલા કહીં ન જાય, ૨૭૫
હંસા તો મોતી ચુગે કાં લંઘન મર જાય,
સિંહ ઘાસ નહીં ખાતહે જબ મારે જબ ખાય ૨૭૬
દોડે કોસ હજાર લગ ઓર બસે લક્ષ્મી પાસ,
બાન દીને રઘુનાથ કે મીલે ન તુળશી દાસ. ૨૭૭
દોશ નહીં કુછ દયાળકા કર્મ કુટીલ ગ્રહે બાંય,
કર્મ હીન તડપત ફીરે કલ્પ વૃક્ષકી છાંય. ૨૭૮
રામ નામ કે કહેનેસે જલ સ્વરૂપ હો જાય,
જાલ ભીતર આવે નહીં કાલ દાડો પસ્તાય. ૨૭૯

તુળશી એ સંસારમેં પંચ તત્વ હે સાર,
સંત સમાગમ હરિ ભજન દયા દાન ઉપકાર. ૨૮૦
ચિંતા મત કર માનવી દેત હાર સમર્થ.
જલમેં બસે માછલી વાકી ગાંઠે કહાં ગર્થ. ૨૮૧
સંત હમારી આત્મા હમ સંતકી દેહ,
રોમ રોમમેં મેં રહું જ્યું બાદરકો મેહ. ૨૮૨
તુલશી કહે ધન સુમકો જેસે શ્વાનકી પૂછ,
બડે હાથ પચાસ પણ આખર છુંછકી છુંછ. ૨૮૩
તુળશી દેવો કઠીન હય જો કાહુકો દેત,
સુજશ હોત સંસારમેં ફેર આપનો લેત. ૨૮૪
સંત સમાગમ સરલ હય મન કર દેખ વિચાર,
ભવ સાગર અતિ કઠીન હય બીન પ્રયાસ નિસ્તારે. ૨૮૫
તુળશી સીતારામસે લગાયા ચાહો નેહ,
ઘર બંધ ભીતર બાહરે કહીં રહે એ દેહ. ૨૮૬
માળા શ્વાસો શ્વાસકી ફેરેગો કોઇ દાસ,
ચોરાશી ભટકે નહીં કટે કાલકી ફાંસ. ૨૮૭
ભોંય સુલાઉં ભૂખે મારૂં તનકી પાડું ખાલ,
ઈતના કરને ના ભૂલે તો પીછે કરૂં નીહાલ. ૨૮૮
મેરે મન કછુ ઓર હય કરતાકે કછુ ઓર,
ઓધવ કહે માધવસે સબ જુઠી મનકી દોડ. ૨૮૯
તુળશી એ તન ખેત હય મન વચ કર્મકી સાન,
પાપ પુન્ય દોઉ બીજ હય બોવે સો લણે નીદાન. ૨૯૦
રામ નામ આરાધવો તુળશી વૃથા ન જાય,
લડકાઇકો પડવો આગે હોત સહાય. ૨૯૧
તુલશી રસના તો ભલી જો તું સુમીરે રામ,
નહીંતર કાઢી નીકાસીએ મુખમે ભલો ન ચામ. ૨૯૨
તુળશી વિલંબ નકી અ ભજ લીજે રઘુવીર,
તન તરકસતે જાત હે શ્વાસ સારખે તીર. ૨૯૩

સ્વારથ સીતારામ હય પરમારથ સીયરામ,
તુળસી તેરો દુસરે દ્વાર કહા હય કામ. ૨૯૪
તુળશી સોઢી ચતુરતા રામ ચરણુ લો લીન,
પરધન પરમન હરણકું વેશ્યા બડી પ્રવીણ. ૨૯૪
પ્રીતી રામપદ નિતિ પથ ચલે રાગ રસ જીત,
તુળશી સંતનકે મતે યેહી ભક્તિકી રીત. ૨૯૬
તુળશી ખોટે દાસકો રઘુપતિ રાખત માન,
જ્યું મૂરખ પુરોતહી (ગોરને) દેત દાન જજમાન. ૨૯૭
રામ ભરોસો રામ બળ રામ નામ વિશ્વાસ,
સુમિરિ નામ મંગલ કુશલ માંગત તુળશી દાસ. ૨૯૮
વૃથા લાભ સંતોષ સુખ રઘુવર ચર્ણુ સ્નેહ,
તુળશી જો મન વશકરે તો જેસે વન તેસે ગેહ. ૨૯૯
તુળશી મમતા રામસો સમતા સબ સંસાર,
રાગ ન રોષ ન દોષ દુઃખ દાસ ભયે ભવભાર. ૩૦૦
બોધક સબ સબ કે ભયે સાધક ભયે ન કોય
તુળશી રામ કૃપાલતે ભલી હોય સો હોય. ૩૦૧
પરમેશ્વરસે પ્રીત રખે ઓર પરનારીસે હસના,
તુળશી દોનો ના બને લોટ ખાય ઓર ભસના. ૩૦૨
માયાસે માયા મીલે કરકર લંબે હાથ.
તુળશી રંક ગરીબકી કોય ન પૂછે બાત. ૩૦૩
પારસ મણી અરૂ કામધેન કલ્પ તરૂકીવાડ,
તુળશી હરિકે ભજન બીન તાતે ભલો ઉજાડ. ૩૦૪
જ્ઞાન ગરીબી હરિ ભજન કોમળ વચન અદોષ,
તુળશી કબહુ ન છાંડીએ ક્ષમા શીલ સંતોષ. ૩૦૫
તુળશી જગમે આયકે કર લીજે દો કામ
દેવેકો ટુકડા ભલા લેવેકો હરિ નામ. ૩૦૬
અન હોની પ્રભુ કર શકે હોન હાર મીટ જાય,
તુળશી ઇન સંસારમેં પ્રભુ ભજન સુખ દાય. ૩૦૭

આરંભ ખરબસે દ્રવ્ય મીલે ઉદય અસ્તસે રાજ
તુલશી હરિકે ભજન બીન સબી નહીંકો સાજ ૩૦૮
ચતુરાઇ ચુલે પડી ધીઃખ પડયો આચાર
તુળશી ભગવત ભક્તિ બીન ચારો વર્ણ ગમાર . ૩૦૯
તુલશી કહે અજ્ઞાનીકું ધરત નહીં મન ધીર
પીછે બાલક જન્મસે આગે ઉપજત ખીર ૩૧૦
તુલશી છલ બલ છાંડીકે કરીએ રામ સ્નેહ
અંતર ક્યા ભરથારસે. જીને દેખી સબ દેહ ૩૧૧
ગંગા જમના સરસ્વતિ સાત સમુદ્ર ભરપુર
તુલશી ચાતકકે મતે બીન સ્વાંતિ સબ ધુર ૩૧૨
કાહુકે ધન ધામ હય કાહુકે પરિવાર
તુલશી એસે દીનકું સીતારામ આધાર ૩૧૨
એક ભરોસે રામકે કીએ પાપ ભર મોટ
જેસે નારી કુનારીકો બડે ખસમકી ઓટ ૩૧૪
સબ દેખે પરખે લીખે બહુત વાચક હોય
તુલશી સીતારામ બીન અપનાં નાહીં કોય ૩૧૫
જ્યું કામીકે ચિત્તમે ચડી રહત નિત્ય કામ
એસે હો કબ લાગી હો તુલશીકે મન રામ ૩૧૬
તુલશી બુરા ન માનીએ જો ગમાર કહી જાય
જેસે ઘરકા ન દેવા (ખાળ મોરી) ભલા બુરા વહી જાય ૩૧૭
બીન માંગે મોતી મીલે માંગે માલે ન ભીખ
તુલશી જો વિશ્વાસ કરે તો મીલીએ વિશ્વાવીશ ૩૧૮
તુલશી જીસકે મુખસે કબુ ન નીકસે રામ
તીનકે મુખમે ડારીએ નવ સાગરકો બામ ૩૧૯
તુલશી એ તન તવા હય તપત સદા ત્રિતાપ
શાંતિ હોય જબ શાંતિ પદ પાવે રામ પ્રતાપ ૩૨૦
કેલા કમલ કુલીન હય નમે બડપન જોય
ઓછી જાત એરંડકી રહે શીશ ધર તાય ૩૨૧

મન મૃતંગ માને નહીં જબ લગ ખંતા ન ખાય
જેસે વીધવા ઇસ્ત્રી કર્મ કર્યે પસ્તાય ૩૨૨
જાકે પાવ પનીઆં નહીં ઉસ્કુ દેત ગજરાજ
ભુખ દઇ તો ભીક્ષા દઇ એસા ગરીબ નીવાજ ૩૨૩
પારસ મણીકે સંગસે કંચન ભઈ તલવાર
તુળશી ઉસમે ના ગયે ધાર ભાર આકાર ૩૨૪
મન એરણુ ઓર શબ્દ ઘન સદગુરૂ મલ્યા સોનાર
તુળશી ઉનકે તીનો ગયે ધાર ભાર આકાર ૩૨૫
શાહી ગઇ સફેતી આઇ કરલે હરીસે હેત
ફીર પીછે પસતાએગો ચુડીઆં ચુંગ જાય ખેત ૩૨૬
જો જાકું પ્યાંરા લગે સો તાકી કરે વખાન
જેસે વીખકું જીવ ભખી માનત અમ્રત સમાન ૩૨૭
જો જાકો ગુણુ જાણુત સો તાકો ગુણુ લેત
કોયલ આંબાહી ખાતહે કાગ લીંબોરી લેત ૩૨૮
સુફલ હોત ઉદ્યમ કીએ જો વિધિ હય અનુકુળ
જેસે નિપજત ખેતકો શલભ કરે નિર્મુલ ૩૨૯
જાહીસે કછુ પાઈએ કરીએ તાકી આશ
સુકે સરોવર પર ગયે કેસી બુઝત પ્યાસ ૩૩૦
જો જાહીકા હો રહે સો તાકી પુરે આશ
સ્વાંતિ બુંદ બીન સઘનમે ચાતક મરતે પ્યાસ ૩૩૧
સબહી સહાય સબલકે કોઇ ન નિર્બલ સહાય
પવન જગાવત આગકું દીપહી દેત બુઝાય ૩૩૨
પ્રકૃતિ મીલે મન મીલત હે અન મીલતે ન મીલાય
દુધ દહીંસે જમત હે કાંજીસે ફટ જાય ૩૩૩
પરઘર કબહુ ન જાઈએ ગયે ઘટત હે જ્યોત
રવી મંડળમે જાત શશી છીન કલા સબી હોત ૩૩૪
મુરખ તહાંહી માનીએં જહાં ન પંડીત હોય
દીપકકી રવીકે ઉદે બાત ન પુછે કોય ૩૩૫

સાચ જુઠ નિર્ણય કરે નિતિ નીપુણ જો હોય
રાજહંસ બીન કોન કરે ક્ષીર નીર જુદોય ૩૩૬
સુધરી બીગડે બેગહી બીગડી ફીર સુધરે ન .
દુધ ફાટે કાંજી પડે સો ફીર દુધ બને ન ૩૩૭
ગીતા પઢે ભાગવત પઢે પઢે ગ્યાન સપુત
ધ્યાન નહી શાંતિ નહીં બડે માયકે પુત ૩૩૮
કયા પાનીકા બુદબુદા કયા વાલુકી ભીંત
કયા ઓછેકા આશરા કયા દુર્જનકી પ્રીત ૩૩૯
ઓછેકું સંપત ભઇ ન કરે સીધી બાત
પાજીકે ફરજી ભયે તેઢે તેઢે જાત ૩૪૦
કયા દુર્જનકી ચાકરી કયા લોંડેકી સાથ
કયા અંધેકું આરસા કયા બહેરેસે બાત ૩૪૧
ચલતા દેવળ પુજીએ નહીં ઓરનસે કામ
જીતને દેખો આતમા ઇતને સાલીગ્રામ ૩૪૨
ભાવ સરસ સમજત સબી ભલો લગે ઈહ ભાવ
જેસે અવસરકી કહી બાની અધીક સુહાવ ૩૪૩
રામ કલ્પ વૃક્ષ પરિહરત સેવત કલ્પતરુ ઠુઠ
સ્વારથ પરમારથ ચહત સકલ મનોરથ જુઠ ૩૪૪
જયાં રામ ત્યાં કામ નહીં જયાં કામ ત્યાં નહીં રામ
તુળશી દોનો નારહે દીન રજની એક ઠામ ૩૪૫
તુલશી મીટે નહીં કલ્પના ગયે કલ્પ તરુ છાહ
જયાં લગી દેવ ન કરે કૃપા જનક સુતાકો નાહ ૩૪૬
કોટી વિઘન સંકટ વિકટ કોટી શત્રૂ જન સાથ
તુલશી બલ નહીં કરી શકે જો સંતુષ્ઠ રઘુનાથ ૩૪૭
માંગત ડોલત હે નહીં તજી ઘર અંત ન જાત
તુળશી ચાતક ભક્તકો ઉપમા દેત લજાત ૩૪૮
એક ભરોસો એકબલ એક આશ વિશ્વાસ
સ્વાંતિ સલીલ રઘુનાથ વર ચાતક તુળશી દાસ ૩૪૯

તુળશી હરિ દરબારમે કમી વસ્તુ કછુ નાંહી
કર્મહીન કલ્પત ફીરત ચુક ચાકરી માંહી ૩૫૦
અસન વસન, સુત નારી સુખ પાપીહુકે ઘર હોઇ
સંત સમાગમ રામ ધન તુલશી દુર્લભ દોઈ ૩૫૧
જ્યાં સંતોષ ત્યાં રામ હય રામસંતોષ નહીં ભેદ
તુળશી સંતોષ રહત નહીં સહત વિવિધ વિધિ ખેદ ૩૫૨
ગોધન ગજ ધન બાજી ધન ઔર રતન ધન ખાન
જબ આંવત સંતોષ ધન સબ ધન ધુરી સમાન ૩૫૩
કામ ક્રોધ ઔર લોભકી જહોલગ મનમે ખાન
કયા પંડીત કયા મુરખા દોઉ હોત સમાન ૩૫૪
રામ ચરણ પર સ્નેહ નહીં બીન સાધનપર સ્નેહ
મુંડ મુંડાએ કયા ભયો ભાંડ ભયે તજી ગેહ ૩૫૫
ક્યા ભયો બન બન ફીરે જો બની આયો નાહીં
બનતે બનતે બન ગયો તુલશી ઘરહી માંહી ૩૫૬
સત સંગતિ સિત પક્ષ સમ અગ્ની અસત પ્રસંગ
અગ્ની જલાવત સબ કછુ સત સંગ કરતહે ઠંડ ૩૫૭
બીન કરતા કારજ નહીં જાનત હે સબ કોઈ
ગુરૂ મુખ શ્રવન સુનત નહીં પ્રાપ્તી કવન વીધી હોઇ ૩૫૮
સત સંગતીકો ફળ એહી શંશય રહે નહીં લેશ
રહે સ્થીર સુચિ સરલ ચિત્ત જાને નહીં કલેશ ૩૫૯
જો ભાવિ કછુ હે નહીં જુઠો ગુરૂ સત સંગ
એસી કુમતિ તે છુટે ગુરૂ જનકો પ્રસંગ ૩૬૦
રહે જહાં વિચારસે વહાં કમી કછુ નાંહી
તુલશી તહાં આનંદ સંગ જાત યથા સંગ છાંહી ૩૬૧
સદા ભજન ગુરૂ સાધુ દીજ જીવ દયા સમજાન
સુખ સુન પડત સત્ય વ્રત સ્વર્ગ સત્ય સોપાન ૩૬૨
નામ રટત સુખ હોત હે નામ રટત દુખ જાત
નામ રટત સંશય મીટત સુખ સબ નામ પ્રતાપ ૩૬૩

નામ કહવ વૈકુંઠ સુખ નામ કહત સુખ પાન
તુલશી તાતે ઉર સમ્જી કરે નામ પહીચાન ૩૬૪
વોહી પઢે વોહી સુને વોહી સુગતિ પરકાશ
જો એસા પીછે કર ગયે અવલંબ નિરાશ ૩૬૫
ત્યાં લગી જોગી જગત ગુરૂ જ્યાં લગી આશ નીરાશ
જબ આશા મનમેં જગે જગગુરૂ જોગી દાશ ૩૬૬
નીચ નીચાઇ નહીં તજે જો પાવે સતસંગ
તુલશી ચંદન લપટીકે વિષ ન તજે ભુજંગ ૩૬૬
દુર્જન દર્પણ સમ સદા કરી દેખો હીય દોર
સનમુખકી ગતી ઓર હે વિમુખ ભયે કછુ ઓર ૩૬૭
કુમીત્રકી પ્રીત હય જેસે ખસખસકા ફુલ
ઉપર દીખે સુભાવના અંદર મરનેકા મુલ ૩૬૮
રામનામ જાન્યો નહીં ફુકટ માનો ભાર
ધંધા કરતે મરગયા ઉનકી ખુમ ન રાડ ૩૬૯
જાકે પાવ પનીઆં નહીં ઉસકું દેત ગજરાજ
ભુખ દઈ તો ભીક્ષા દઇ એસા ગરીબ નિવાજ ૩૭૦
ક્યારી બનાઇ કેસરકી કસ્તુરીકો ખાજ
પાની દીઆ ગુલાબકા આખર પ્યાજકા પ્યાજ ૩૭૧
નહીં સુરત ઓર નહીંકીરત ખબર રખી મર જાય
એસી લક્ષ્મી પાપીકી તસ્કર ખાખ કર જાય ૩૭૨
સજ્જન પ્રીતી યું કરે હરદી ન ચુના હેત
હરદી ન જરતી તજે ચુના ન રહે શ્વેત ૩૭૩
સપ્ત દ્વીપ નવ ખંડમે ભોજન કીઓ અપાર
સખુરીકા એક બુંદકો સ્વાદ તણો નહીં પાર ૩૭૪
સપ્ત દ્વીપ નવ ખંડમે ભોજન પુરાવત સોય
દ્વારે ઠાડે નંદકે માખન માંગત રોય ૩૭૫
ગ્યાન રહે ન ધ્યાન રહે ન માન રહે નહીં રીત
વિષમ કાલમે એક ગુન જાને મિત્રકો ચિત ૩૭૬

કબીરા કુતા રામકા મોતીનામ ધરાય
ગલે દોરી પ્રેમકી જીત ખેંચે ઉત જાય ૩૭૭
પરનારી એસી બુરી જેસી લસનકી ધાન
જો કોઇ ઇસ્કા સંગ કરે સો પ્રગટ હોય નિધાન ૩૭૮
હરિ જનકું હરિજન મીલે ગલે તુલસીકી માલા
લેના દેના કુછ નહીં જે ગોપાલ ગોપાલા ૩૭૯
અડદા પડદા છોડદે બીન પડદેકી બાત
દુલનસે દુલા મીલા તો ફીકી પડી જમાત ૩૮૦
કપટી મીત્ર ન કીજીએ અંત પેઠ બુધ લેત
આગે રાહ બતાયકે પીછે ધોખા દેત ૩૮૧
તુમ બડે ન હમ બડે બડા સરજન હાર
પુરવે દીયા સો પાયા તુમ કલંક હમ ખાર ૩૮૨
થોડાસા ચંપા ભલા ક્યા કનેરકા ઝાડ
ધન્ય નિર્ધનકી ઝુંપડી ક્યા ધનવાનકા માહાલ ૩૮૩
ક્યા ન પાવક જર શકે ક્યા ન સિંધુ સમાય
ક્યા ન અબળા કર શકે ક્યા જગ કાલ ન ખાય ૩૮૪
પુત્ર ન અબળા કર શકે જશ ન સિંધુ સમાય
ધર્મ ન પાવક જર શકે નામ કાલ નહીં ખાય ૩૮૫
આદરકે તો ચને ભલે ક્યા ગેર આદરકી દ્રાખ
પંચોમેં જો પત રહી તો ચેહી મીલાવે લાખ ૩૮૬
તુલશી તહાં ન જાઇએ જ્યાં કપટીકા હેત
સુખ મીઠી બાતા કરે અંત કટારી પેટ ૩૮૭
તુલશી વહાં ન જાઈએ જનમ ભુમીકે ગામ
ગુણ અવગુણ જાને નહીં ધરે પીછલા નામ ૩૮૮
જીસને ઢુંઢા ઉસને પાયા ઉંડા પાની પેઠ
મેં પાપન ડુબન ડરી રહી કીનારે બેઠ ૩૮૯
તુલશી એસે મુંહડે ઘસે ચામસે ચામ
નેન ઝપાટા મારીએ દરશન હીસે કામ ૩૯૦

ગુરૂ ભુલા ગુરૂ બાવરા ગુરૂ દેવનકા દેવ
ગુરૂસે ચેલા અતી ધણા જો કરે ગુરૂકી સેવ ૩૯૧
સુનો ભરથ ભાવી પ્રબળ વિલખ કહત મુનિનાથ
હાણુ લાભ જીવન મરણુ જશ અપજશ વિધિ હાથ ૩૯૨
બહોત ભોજન નહીં કરે રહે નહીં બહુ સોય
બોહોત જલ નહીં પીએ બહોત બાત મત ખોય ૩૯૩
તુલશી બાંહ સપુતકી જો ધોખે છુટ જાય
આપ નીભાએ જનમભર લડકનસે કહે જાય ૩૯૪
તુલશી બાંહ કપુતકી જો છુવે સો વાર
ભેડ પુંછ ભાદર નદી કેસે ઉતરે પાર ૩૯૫
તુલશી સંત હે અંબતરૂ ફુલે ફલે પરહેત
ઇતસે જો પથર હને ઉતસે વો ફલ દેત ૩૯૬
જ્યું બેલ બનજારકે ફીરત ધણેરે દેશ
ખાંડ ભરી ભુશ ખાતહે બીના ગુરૂ ઉપદેશ ૩૯૭
આ દુનીઆમે આયકે છોડદે તું એંટ
લેના હોય સો લેહીલે ઉઠી જાતહે પેંઠ ૩૯૮
એસી વાણી બોલીએ કે મનકા આપા ખોય
ઓરનકું શીતલ કરે આપન શીતલ હોય ૩૯૯
બાંહ છોડાયે જાતહો નિર્બળ જાનકે મોય
હ્દયસે જબ છુટીએ તબ જાનું મેં તોય ૪૦૦
સખી ભુમી ગોપાલકી વામે અટક કહા
જાકે મનમે અટક હે વોહી અટક રહા ૪૦૧
જો તરૂવરકે ફુલ ઝર પડે ફીર ન લાગે ડાર
મનુષ્ય જન્મકી મોજ હે ફીર ન લેવે અવતાર ૪૦૨
બડે ઠોરકા બેઠના ગાદીધરકી પાસ
લેના દેના કુછ નહીં આવે વાસ સુવાસ ૪૦૩
સત્ય બરાબર તપ નહીં જુઠ બરાબર પાપ
જાકે હ્દયે સાચ હય તાકે હ્દયે આપ ૪૦૪

તુલસી દીલમે દયા નહીં ઔર કહાવે સાધ
વાકા મુખકું દેખતાં કોટી લગે અપરાધ ૪૦૫
રામનામ અમોલ હય બીન દામકી બીકાય
તુલસી અચરજ દેખીઓ કોઇ ગ્રાહક ન થાય ૪૦૬
સંતનકે ભોજન કીએ હરિ રહે પરમ અઘાય
જેસે સીંચે મુલકો ડાર પાત હરિઆય ૪૦૭
માળા તો મનકી ભલી ઔર કાષ્ટકા ભારા
માળામે જો ગુણ હોત તો કયું બેચત મણીઆરા ૪૦૮
નવ દ્વારેકા પીંજરા તામે પંછી પવન
રહેનેકા અચરજ હય ગયે અચંબા કોન ૪૦૯
ક્યું કીજે એસી જતન જાસે કાજ ન હોય
પર્વત પર ખોદે કુવા કેસે નીકલે તોય (જલ) ૪૧૦
કરત કરત અભ્યાસસે જડમતિ હોત સુજાણ
રશરી આવત જાતસે શીલા હોત નીશાન ૪૧૧
ભલી કરત લાગે વિલંબ વિલંબ ન બુરે વિચાર
ભવન બનાતે દીન લગે ઢાહત લગે ન વાર ૪૧૨
સોહી આપનો આપનો જો રહે નિરંતર સાથ
શુર પરાયે આપકો શસ્ત્ર પરાએ હાથ ૪૧૩
કરડા શબ્દ કબીરકા સુનતે લગ જાય આગ
અજ્ઞાની જલ જલ મરે જ્ઞાની સોતા જાગ ૪૧૪
શાખી એક કબીરકી શીખી કહી ન જાય
રજભર સંચરે ઘટમે વો અમર લોક લેજાય ૪૧૫
અમર લોક એક લોક હય દો પાંછીકે બીચ
નામ લે હંસા ચલે તો કાલ નમાવે શીશ ૪૧૬
કાલકે શીરપર પગ ધરે સતગુરૂકા ઉપદેશ
સતગુરૂ પકડી બાંહડી લે ચલે અપના દેશ ૪૧૭
કબીરકા ઘર શીખરપર વહાં સુરસુરી ગેલ
પાઉં ન ટકે કીડીકા કયા ચલા લાદા બેલ ૪૧૮

કબીર માયા રામકી ચડી નામપે કુદ
હુકમ મીટાયા રામકા આપ ભઇ હે ખુદ ૪૧૯
કબીર કરણી આપકી કયા કરે કીરતાર
સાચે સુખ પતિ હોતહે જુઠા ખાવે માર ૪૨૦
કબીર કીલા નામકા ઘેરે ગડે નિશાન
કીલાએ હાલે નહીં ચાહે લગે સકલ જહાન ૪૨૧
નામ લીઆ જીને સબ લીઆ સકલ શાસ્ત્રકા ભેદ
બીના નામ નરકે ગયે પડ પડ ચારો વેદ ૪૨૨
બેદ થકે બ્રમ્હા થકે થકે શેશ મહેશ
ગીતાકું જહાં ગમ નહીં વહાં સતગુરૂકા દેશ ૪૨૩
રામ જપતહે નામકું નામ નિરંતર થીર
અર્ધ નામકે ઉપરે તાકું જપે કબીર ૪૨૪
અલખ લખું અલખા લખું લખું નિરંજન તોય
મેં કબીર સબકી લખું મેરી લખે ન કોય ૪૨૫
મેં સેરા જુગ ચારકા કહું પુકાર પુકાર
મેરા કહા ન માનીહો તોબહેજા ધારોધાર ૪૨૬
હમ પંછી વા દેશકે વહાં જાત વરણ કુળ નાહીં
શબ્દ મીલાવા હોત હે દેહ મીલાવા નાહીં ૪૨૭
જાત જાતકો પાહનો જાત જાત ઘર જાય
સાહેબ જાત સુજાત હે સબ ઘઠ રહ્યા સમાય ૪૨૮
જાત નહીં જગદીશકું તો હરિજનકું કયા હોય
જાત ભાત કુલ કીચમે ડુબ મરો મત કોય ૪૨૯
જાત હમારી આતમા પરમેશ્વર પરિવાર
સગા હમારા સંતહે શીરપર સરજન હાર ૪૩૦
જાત હમારી આતમા પ્રાણ હમારો નામ
અલખ હમારા ઇષ્ટહે ગગન હમારો ગામ ૪૩૧
કયા ધરતીકા ફેરહે કયા આભકા તોલ
કયાં સાધુકી જાત હે કયા પારસકા મોલ ૪૩૨

સાધુકી જાત ન પુછીએ જો પુછો સોઢી આન
મોલ હોત તરવારકા ધરા રહેગા મ્યાન ૪૩૩
દાદુ કોઈ થીર નહીં એ સબ આવે જાય
અમર પુરૂષ આપે રહે કહે સાધુ લો લાય
સમરથકા શરણા તજે રહે આનકી ઓટ
દાદુ બળવંત કાલકી ક્યું કર બચે ચોટ ૪૩૪
અવિનાશી કે આશરે અજરાવરકી ઓટ
દાદુ શરણે સંતકે કદી ન લાગે ચોટ ૪૩૫
દાદુ દીલ દરીઆવકી ખબર મરજીવા લાવે
તનકી આશા છોડદે જબ હીરા પાવે ૪૩૬
દાદુ દુનિઆ બાવરી કેશી કહે બનાય
અણુ દીઠી અણુ સાંભળી શીલાસો ધરે ઉઠાય ૪૩૭
દાદુ બલા ગુસાઈકા મીઆંજી મનકું માર
પાંચો બીસમીલ્લાહ કીજીએ આત્મા જીવ ઉગાર ૪૩૮
દાદુ દાવા છોડદે નિરદાવે દીન કટ
કઈ સોદાગર ચલ ગયા ઇસ પસારીકે હટ ૪૩૯
મન તેજી ચેતન ચડયા લોહકી કરી લગામ
સુરત ગુરૂકા તાજણા કોઈ પોચે સંત સુજાણ ૪૪૦
ઓખદ ખા ફિરી ના રખે વાકી વેદના ન જાય
દાદુ રોગી બાવરા જો દોશ વૈદકો લાય ૪૪૧
દયા ગરીબી બંદગી એ રાખો દીલ માંય
દાદુ કાંટા જીભકા કીસે લગાવો નાંય ૪૪૨
તન કર મન કર વચન કર કાહુકું દુખાવત નાંય
તુલશી એસે સંતજન રામ રૂપ જગ માંય ૪૪૩
દયા ગરીબી બંદગી સુમતિ સીલ સ્વભાવ
એતે લક્ષણ સાધકે આદિ ભક્તિ શણગાર ૪૪૪
સાધુ વો સરાઈ હય દુખે દુખાવે નાંય
પાન ફુલ તો રહે નહીં રહે બગીચા માંય ૪૪૫

સાધ ન માગે માંગણા જો માગે વો ભાંડ
સતી ન પીસે પીસણા પીસે એતો રાંડ ૪૪૬
કબીર માલા કાષ્ઠકી બોત જપનકા ફેર
માળા ફેરો શ્વાસકી જામે ગાંઠ નં મેર ૪૪૭
સબ બન તો તુળશી ભઈ સબ પર્વત સાલીગ્રામ
સબ નદી ગંગા વહે જો ચીને આતમરામ ૪૪૮
ઘાટ ઘાટ સબ કોઇ ભરે અવઘટ ભરે ન કોય
અવઘટ ઘાટ કબીરકા ભરેસો નિર્મળ હોય ૪૪૯
માયાકે પરપંચમે હમ જુગ જુગ રહે ભુલાય
ગુરૂ મહારાજ મોહે તારીએ અબ વૃથા જન્મ નહીં જાય ૪૫૦
માયા હે બહુ ભાંતિકી કોઈ ખરચે કોઈ ખાય
એક મીલાવે નામસે એક નર્ક ભઇ જાય ૪૫૧
માયા મોટા તુંબડા તે તારૂને તારેં
અણુતાર કરી આંધળો તેને મુંજવીને મારે ૪૫૨
ઝંડા રોપ્યા ગેબકા દો પરબતકે સંગ
સાધ પીછાને સબકો દ્રષ્ટ કમળ કર બંધ ૪૫૩
જલકે જોતી જીલમાલા બીન બાતી બીન તેલ
ચોદીશ સુરજ ઉગીઆ એસા અદભૂત ખેલ ૪૫૪
માંગણુ મરણુ સમાન હે મત કોઇ માંગો ભીખ
માગ્યાસે મરના ભલા એ સતગુરૂકી રીત ૪૫૫
અહંકારકી અગ્નીમે બલો જાત સંસાર
તુલસી બચગયે સંતજન કેવળ નામ આધાર ૪૫૬
રામ ચરણ અનુરાગ બીન મન ન લહે શ્રુતિબોધ
સહજ બાતકી બાત એક કહું સહજ ગ્રંથ શોધ ૪૫૭

(સમાપ્ત.)

સૂચીપત્ર

આ પુસ્તકમાં પેહલે પાને દરશાવેલ પુસ્તકો ખરીદ કરવા માટે જે ગ્રહસ્થોને અગાઉથી નામ આપવાની ઇચ્છા હોય તેઓએ સુર્યોદય પ્રેસમાં જકરીઆ મસજીદ પાસે પોતાનું નામ ઠેકાણું દસું પુસ્તક કેટલી નકલ વગેરે બરાબર લખી જણાવશો.

આ પુસ્તક માહાલક્ષ્મી મધ્યે માહાત્મા
શ્રી ઇશ્વરદાસજી માહારાજની
જગ્યામાંથી મળશે.

દા૦ સદા સતસંગના ઉત્યાદી ઠા. કે. હું.
મુંબઈ માહા લક્ષ્મી

જાહેર ખબર.

સુર્યોદય છાપખાનું

અમારા છાપખાનામાં ગુજરાતી મરાઠી તથા અંગ્રેજી કામ સરસ અને સસ્તે ભાવે છાપી આપવામાં આવે છે. જોબકામ પણ કીફાયત ભાવે છાપી આપવામાં આવે છે.

જગજીવન રુગનાથ
મેનેજર

ઠેકાણું—જકરીઆ મસજીદ રોડ
ચટાઇવાળા માળામાં